

TELEGRAPFUL ROMANU.

Nr 38. ANUL XVII.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratul se face în Sabiu la expediția foieșe pe afară la c. r. postă, cu bani gata și prin scriitori francati, adresate către expediția. Pretinu prenumeratul noii pentru Sabiu este pînă anul 7. R. v. a. care pe o jumătate de anu 3. R. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tro provinciale din Monarchia pînă anul 8 fl. era pînă jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și teritoriile străine pînă anul 12 pînă 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inserațele se plătesc pentru între 1 ora cu 7. cr. și 1/2 ora, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, în 15/27 Mai 1869.

Publicismu aici ormaiitorului actu privitoru la afacerile scolastice din diecesă gr. or. a Caransebesului:

Nr. scol. 68/1869.

Ioaanu din îndurarea lui Dumneideu Episcopulu bisericeei resaritene dreptu-maritòria în Eparchia de Dumneideu sentita a Caransebesului.

Iubita preotime, scumpii mei invetiatori și evlaviosilor crestini!

Daru, binecuvantare și pace dela tatăl nostru, carele este în ceriuri.

Insufletit de săntă și înaltă datoria, de a îngriji și priveghia cu neadormire, că invetiatorul turmei cei mari și mici precum și crescerea morală și religioasă a ei sa remana asiediate pre acele temeuri ce le-a pus Mantuitorul Chs. pentru toti credinciosii, cari se află în sinulu bisericei noastre dreptu-maritòrie, vinu ave dă în privintă scolelor urmatorele deslusiri și indemnuri.

Chiamarea bisericei noastre dreptu-maritòrie resaritene — în puterea dreptoului dumnediescă — a fostu, este și va fi, de a îngriji pentru de a se impărtasi lînerimei și credinciosilor ei celor verstiici cunoștințele legii și ale bisericei, de a li se dă crescere religioasă și morală; și pentru de a se înzestră lînerimea și cu cunoștințele lumesci neapertu trebuințiose, precum este și invetiatorul limbii romanei în care se află depusă totă legea noastră, de aceea biserica dela începutulu ei n'a incetatu a intemeia scôle pretutindenea, pre unde a resarit soarele religiunei Mantuitorului Chs., a îngriji pentru susținerea și dotarea loru, a prescrie planulu de invetiamentu și cunoștințele, ce au de a se propune în scôle a asiedă și delatură pre invetiatori și astfelui a conduce ea însași totă afacerile scolare după mijlocele ce iau statu în putere.

Asă dara scôlele noastre au fostu, suntu și voru remané pentru totu-déună scôle confessionale gr. or. romane, fiindu ca biserica din singurul acestoru scôle și primește pre credinciosii sei, fiindu ca scôlele confessionale asigură crescerea religio-somorală și garantă pastrarea și desvoltarea limbii bisericesci, fiindu ca parintii au dreptu mare și netagaduit de a cere dela scola o astfelui de invetiatu și crescere pentru fiii și fiicele loru, ba ce este mai multu, fiindu ca crescerea religio-somorală este basă și fundamentulu întregii societăți.

Acestu dreptu vechiu și neprevizutu alu bisericei noastre, dela care aterna vietiua nostra udeveratul creștina, de a ne sustienă și administra scôlele noastre de a remană ele și pre viitoru scôle confessionale gr. or. romane ni l'a recunoscutu și garantă și înaltul corp legiuitoru alu tierei în adencă sea intelepcione, prin legea dejă sanctiunită din anul 1868 articululu XXXVIII estu în privintă tuturor scolelor poporale din patria.

Susu laudat'a lege insa legă garantarea pre-disului dreptu de condițiunile cuprinse în § 11 sub nr. 1, 2, 3, 4, și 5, precum și în §§-ii 12 și 13 cari în întregulu loru cuprinsu urmăza mai josu la capitolu acestei pastorale, și cari paragrafi legiuiescu, că scôlele noastre confessionale sa fia provindute cu totă cele de lipsa atâtă în privintă edificiului scolei și înzestrarea ei cu mijlocele trebuințiose de invetiamentu, căru și în privintă invetiatorilor ce vinu a se propune în scôle.

Dreptu aceea scumpii mei protopresbiteri, iubitii mei preoti și dragii mei invetiatori, în numele săntelor canone ale dreptu-maritei noastre biserici și în puterea asiediamintelor și statoririlor celor dintâi congresu bisericescu naționalu românui tenuu la Sabiu în anul trecutu, precum și amesu-

ratu și lui 3. alu legei dietale XI din 1868 — printră care i s'a asigurău apriatu bisericei noastre resaritene dreptulu de a decide și regulă ea însași prin congresulu seu causele sele bisericesci, scolare și fundaționale în numele tuturor acestora. Ve pro-vocu și Ve însarcinu cu totu adinsul, că înainte de totă preotii caticheli, că instructori și religiuni, apoi cei-a-lalti preoti în calitatea loru de directori locali, după aceea protopresbiterii că inspectori scolari districtuali, și cu deosebire invetiatorii că instructori ai cunoșintelor lumesci, sa Ve împliniti cu totă scumpatarea și cu cea mai mare îngrijire datorintele ce suntu legate de chiamarea Vôstra, sa Ve împliniti datorintele cu multu mai mare însocare și zelu că pâna acum și sa departati pentru totu-déună din mijlocul Vostru lenen, landalirea și neingrijirea, căci aceste slabiciuni satia cu condițiunile, ce le pune legea dietale mai susu amintita, potu trage după sine ormăurile cele mai triste, potu adeca atacă, paralisa său de totu nimici dreptulu bisericei noastre asupra scolelor, basatu pre sănțele canone și pre legile dietali din anul 1868 IX și XXXVIII prin care ni se asigură autonomină bisericei noastre și în privintă scôlei și dreptulu de a ave scôle confessionale; căci din contra preotii și invetiatorii lenesi, neingrijitori și necredinciosi pre lângă departarea loru din postu sigura și neamenata voru avé a-si dă séma și a se manu și înaintea nemului nostru, înaintea bisericei și înaintea Mantuitorului Christosu, carele este într-o meioriatură.

Iéra voi scumpii mei poporenii ascultati pre protopresbiteru, pre preotu și invetiatoru, pre acesti mari facatori de bine ai Vostru, dati prunci și pruncelule bucuruosu la scola, staruiti că se mergă regulatul la scola, nu ve scumpili a dă plată invetiatorului și a comperă pentru scola totă uneltele și mijlocele, ce suntu de lipsa, ca scolă și biserica suntu fală Vôstra, scolă și biserica au fostu suntu și voru remané pentru totu-déună acoperamentul celu mai tare și limanulu celu mai siguru pentru legea, limbă și totă vietiua nostra aici pre pamentu, lasati ve dara sa ve povetuișca invetiatoru, ca astadi numai prin invetiatu ve puteti aperă și pestră nobilă semintie, din carea ve trageli, și dulcea limbă romană ce o vorbiti numai prin invetiatu puteti pași nevatemata credintă strămoșiesca, și ve puteti aperă și folosi și drepturile, ce vi le-a datu duleea nostra patria Ungaria.

Paragrafii, prin care se otarescu condițiunile privitorie la scôlele confessionale, sună astă:

§ 11. Confessiunile (bisericele) au dreptulu de a înființa și tine, de a dotă și manuște scôle și institute de crescere și invetiamentu din mijlocele banesci ale loru, în comunele locuite de credinciosii loru, și remanendu-le confessiunilor dreptulu de a îngriji de modulu dotării scolelor după datină de pâna acum, mai încoło confessiunile au dreptulu de a pune și indepartă pre invetiatorii, de a otâri plată loru de a prescrie planulu de invetiamentu și invetiatu ce vinu a se propune în scôle, insa sub condițiunile urmatore:

1. Că zidirea scolei se fia clădită după planulu datu de înaltulu ministeriu, că adeca ea se fia zidită pre locu sventatul, sănatosu, destul de lungă și largă, astă că una copilu scolaru sa cuprinda unu locu de 8—12 urme cuadrate și o încapere sa nu fia mai mare decâtă numai pentru 60 de copii (multu 80); acestea se prescriu pentru scôlele ce se voru zidi în viitoru, iéra pentru zidirile de scola ce suntu astadi, sa îngrijescă comunele de a le repară după trebuinta cătu mai în graba și a le pune în stare bună.

2. Fetiile sa se deosebescă de princi în scola, și unde este cu putință sa se pună fetiile

în o încapere și princi intr'ă. Mai încoło de invetiatori nu se potu pune altii decâtă cari au absolvit pedagogia în vre-unu institutu pedagogic publicu și au capetatu atestatu cu sporu bunu. Mai departe unu invetiatoriu n'are de a propune decâtă numai la 80 de copii, pote insa cerendu voia se propuna și la mai mulți. În fine invetiatoriul pre lângă postulu seu invetatoresca nu poate se mai ocupe și altu postu.

3. Sa se propuna și în scôlele confessionale poporale celu putinu urmatorele invetiatori:

- invetiatoru religiunei și moralei;
- cetirea și scrierea;
- socotela din capu și pre tabla și cunoștințe despre mesurile și banii umblători în tiéra;
- gramatică (său invetiatoru limbii);
- cunoștințele cele mai însemnate și trebuințiose din știință naturale și din forme geometrice cu privire la ocupatiunen, ce o are majoritatea parintilor copiilor, și la tinențul unde locuiesc ei;
- geografie și istorie patriei;
- cunoștințe practice despre economia câmpului și gradinaria;
- cunoștințe prescurtate despre drepturile și datorintele cetățenilor;
- cântarea;
- gimnastică cu privire la exercitiul militarescu.

4. Scôlele sa fia înzestrate în lăuntru loru cu cele mai neaperatu trebuințiose mijloce de invetiamentu precum tabelă de socotela, mape geografice, table din istorie naturală și cu forme geometrice și deca este cu putință și unu globu.

5. Cursulu anualu alu invetaturei trebuie să fia celu putinu de 8 luni pre sate, iéra în orasă 9 luni.

§ 12. Scôlele normale și scôlele cetățenesc confessionale au se fia intru totă asemenea scolelor statului do aceea-si categoria.

§ 13. Fia-care confessiune pote înființa și institutu de preparandia, insa în unu locu, unde este și scola normală, că se aiba preparandii unde să-si facă deprinderile loru practice. Invetiaturile suntu de a se propune totu acelea și în aceea-si mesură că la preparandiele statului. Preparandii au se depuna esamenu la sfarsitul fia-cârui anu, despre alu cârui rezultat are sa se facă raportu la înaltulu ministeriu; iéra după absolvarea cursului fia-care preparandu are sa dea și unu esamenu rigorosu din totă studiile.

Caransebesiu, din siedintă consistoriale scolară tenuu în 17 Martiu 1869. *)

Alu tuturor

de totu binele voitoriu
Ioaanu Popașu,
Episcop.

Evenimente politice.

Evenimentul cele mai însemnatu e acum într-o liniere monarhilor. De mai multe dile incocă circula scirea că imperatul Austriei se va intaloî cu regele Prusiei la ună din scaldătoarele de pre pamentulu austriacu. Alta versiune era că imperatul Napoleon se va întâlni cu regele Prusiei. Una corespondinte alu diariului din Praga

*) Acestu circulariu sa se publice de 3 ori în 3 Duminici său serbatori urmatore ună după altă în biserică, sa se petreacă în protocolulu circulariului său fia-care invetiatoriu sa-si ia o copia de protocolu; apoi preotii și invetiatorii sa tramita revers despre primire, publicare și decopiere la protopresbiteri, iéra protopresbiterii voru avé a asterne a-ceste reverse fără amenare Venerabilului nostru Consistoriu.

„Bohemiei“ scrie din Berlinu în privința mențiunelor întâlniri cam urmatorele:

De cînd s'au cam galat grigia de erumperea unui resbelu între Prussia și Franța, în cercurile politice a apucat o direcțiune nouă. Conte Bismarck, nu e cuprinsu de simpatii către Austria, nici liberalii naționali nu au începutu se vîdă ca suntu numai instrumente în mâinile maiestrului lor, nici ea dora în cercurile militare și feudale au începutu a se desmeteci de terbacel'a victoriei, ci recunoșcerea ca pacea e o trebuința neîncungiu-ravera au datu direcținea cea nouă. În giurul regelui au trecere diserte pareri. Regin'a vedeva să da de nou tota silint'a sa impacă pre regele (Prusciei) cu nepotul seu (Imper. Austriei). Ea a fostu cercutu și în anulu 1866 săt impacă dara nu ia succesu. Sperantia de a influența de astădată mai multu în favoarea păcei pote numai întră-tă sa capete vre o consistentia, încătu se vorbesce ca de pareri de aceste favoritări impacări este și principale de corona. Conte Bismarck, dice cor. „Bohemiei“, se alatura dara lângă pare-riile acestoră și deca nu i placu, pentru că i e tema, ca după ce va termină mai curendu cu ancesa-sarea Germaniei de media di elu va deveni de priosu și regele seu curtea i va dă drumul. Elu alege midilöcele cari i convinu, pentru că de alta parte elu nu pre complimentează curtea din Petersburgu, cătra carea curtea din Berlinu e forte magulitoria, ci cauta sa-si faca mâna buna cu Napoleonu. Dara și cu Austria i aru parea bine sa se pote intielege, pentru că sa câstige pre partea sea pre Regin'a vedeva și pre principale de corona. De aici dara scirea de o întâlnire său o întrevi-dere a acestoră trei monarhi. Poporele interesate de acăsta întâlnire voru vre unu începutu de desarmare generale, inse sa nu-si faca ilușiuni mari celu putieni sa nu grabește cu ele.

In „Osten“ cîntim în articululu: „Conspira-tioni prussiano-unguresci“ lucruri cari si pentru nouitatea loru sărăcescu în cîtoriu curiositate. Articululu face istoriculu incercărilor regimului prusianu de a castigă pre Ungaria pentru politică de a nimic imperiului austro-ungurescu și vine la rezultatulu ca acum se astă mentiunatulu regimul în negocieri cu stâng'a estrema, respective cu capulu partidei acestea, care după cor. lui „Osten“ e Kossuth. Trei conveniri au avutu regimulu prussianu cu agentula lui Kossuth și ideile schim-bate în convenirile aceste se dice ca culminea în urmatorele:

la casu de unu conflictu între Franța și Prus-sia partid'a se obligă a constringe pre Austria la neutralitate cu ori ce pretiu, chiaru și cu pretiul unei revoluții; la stare independentă a armatei de hoviedi, carea sa fia jurata pre constitutiune și întrebuintata eschisivo în lăințulu tieriei. Prus-sia din parte-si se obligă la subsidie în bani și la influențarea cu deosebire asupra orientalui, României, Serbiei etc., într'acolo, ca la o eventuală di-solvare a imperiului, Ungaria sa intre că statu in-dependinte în famili'a staturilor europene. Cor-adauge că o legalura definitiva în inteleșulu ace-stă inca nu s'afacu, din cauza ca Kossuth pastră inca reservă.

Totu după Bohemia astămu ca regimulu im-periale are de cugetu sa înființeze o flotila de resbelu pre dunare din vase ferecate. Lips'a unei atari flotile s'a simlu forte în anulu 1866 și făra de aceea Turcia are, iera România s'a decisu sa si faca năi ferecate pentru teritoriulu fluviale alu dunărei ce se tiene de dens'a.

Mazzini, pre care lu facusera odata mortu, nu numai ca traiesc inca, dara insulă inca multa grigia. Regimulu Franței se dicea ca a facutu pressiune asupr'a Italiei, și acestă a provocat pre Elveția că sa scotă afară pre fabricatorulu de con-juratiuni. Mazzini se astă inca totu în Lugano și poate ca nici se va duce de scolo. Elu a datu o declaratiune prin carea arata ca invinuirile ce i se facu suntu neadeverate, ca conjuratiunea din Milau a fostu o facatura politiana și un'a din acele calumnii, cu de cagi se silesu cei puternici de 35 de ani se înnegresca pre republicanii.

Despre cele ce se intempla în Franța dămu mai la vale o descriere scăsa din o epistolă privată.

In sine forma regimului pentru Spania este decisa. Cu două sute patru-spradiece voturi contra siepte-dieci și unu s'a primitu articululu 33 din constitutiune, carele dice: „Form'a regimului na-unei spanice e monarchia“. E intrebarea ca cine va fi filiorul rege alu Spaniei.

In Români'a au asternutu camerile adrese de gratulatiuni Domnitorului în diu'a de 10 Mai, aniversarea dela intrarea sea în România. — Camerile si au alesu presedinte pre Constantin Negri, vicepresedinti pre Vasilie Aleșandri, Cantacuzenu, Bosianu și Balsiu

Dietă Ungariei.

In ambe casele dietei se desbate-de mai multe siedintie incăce respunsurile la cuventulu de tronu. Fiindu ca nu astămu detaiuri mai interesante in sie-dintiele despre căte avemu sciintia pâna acum le cuprindemu într'un'a, dela cea despre care repor-terăm în urma pâna la cea dintâi 22 Mai cu adaugerea, ca, precum amu facutu in rendulu tre-cutu, detaiuri de unu interesu mai intensivu le vom publica si după acăstă. Desbaterile asupr'a res-punsurilor au fostu si pâna acum sgomolose, voru fi pote si după acăstă pentru că fia-care parte starnesc pre lângă responsulu conceputu de sine si se vorbesce ca suntu multi oratori inscriși la discussiunea responsurilor la cuventulu de tronu.

In siedintă din 20 Maiu interpeléza Milie-tie si pre ministrulu presedinte Andrassy, deca seie ca ministrulu de resbelu imperialu au cere-tatu după edificiele erariale de pre marginea Bos-niei se vîdă ca nu se aru pute adaptă pentru spi-tale militare si la casu de lipsa nu s'arū pote luă spre acela-si scopu si edificie dela individi privati demni de încredere si deca seie ceva despre tendintiele de a anexa Bosnia la Austro-Ungaria, ceea ce deca aru si ade-veratul aru amenintia armont'a cea pacifica cu poporele vecine. Interpelatiunea se da in scrisu ministrului pre-sedinte. Afaceri de verificari si responsulu ministrului de interne la o interpelatiune facuta mai nainte din partea unui deputatu slovacu, prin care escusa incortelarea militiei in sala „Maticei“ slovacesti, in fine o interpelatiune de o ora a diu' N e m e t h pentru tramitera unui comisariu regesecu in comitatul Heves — facu parte mare discussiunea casei din acea di. Dupa acăstă iera desbaterea adresei său responsului la cuventulu de tronu care se con-tinua si in siedintă dela 21 si 22 Maiu. Pentru septembra acăstă erau insinuati inca 50 de oratori la desbaterea adresei.

Sublimitatea conferintelor invetia-toresci.

III.
Conferintele invetatoresci suntu unu avantajosu, mediu-locu a dobândi Aprietiere stări ei invetatoresci dela cei din afara,

Eră unu tempu, cîndu cei, cari suntu guardii cărtii si ai luminei erau tratati că si servitorii de gradulu de diosu.

Cându cîtoriulu se adancesce pâna în tempii necunoscuti, că sa gasescă macaru urme de litere traduse in realitate si cari sa indice Aprietia-re a ester na a clasei invetatoresci: de 'ndata se opresce la vederea unui monumentu norosu inca de elemente contrarie fintiei lui. Acelu mo-numentu se chiama in difertismul'u, ce caracterisează seculii de curendu si de multu tre-cuti — cu raportu la positi'a, onore'a, ce era obligata chiaru societatea umana sa dé representanti-lori instruciunei si invetiamentului! Astufeliu unu scrutatoriu de cele trecute cu raportu la cestiunea, ce este pusa pre terenulu discussiunei, care conosci-int'a, ca acele impresiuni suntu pre cîtu de triste, pre atatu de adeverate. In nepotintia d'a gasi cu-vinte, cari sa esprime aceste impresiuni vomu sus-tiné, ca omenimea nutrita de unu teribilu in dif-ferentismu, ce are inca facia cu clas'a invetatoresca, a joseriu personaliu invetiamen-tului, — si reprezentantii lui se simtu umiliti!

Daru ceeace isbesce si mai tare vederea nostra si imaginatiunea nostra contemplându viéti're repre-sentantiloru educationei din punct de videre socialu si materialu, mai departe din punctulu de vedere alu stimei, alu onorei: este dispretilu, cu cari intâmpina omenii pre invetatorulu scolioi po-pulare. Cu toate astea incătuva aducem multa-mita seculului, in care ne gasim, căci repre-sen-tantii instruciunei incepua a fi tratati mai bine, mai cu consideratiune pentru ca societatea le a mai im-bunatatită incătuva starea. — Pre lângă toate astea este multu inca de facutu in aceste respecte si mai cu séma la noi la români; căci pre cîndu cele-lalte națiuni europene s'au ingrijit de multa, de

sute de ani a respondi carte a si lumin'a prin-tre semenii loru de susu de prin palate si pâna la celu ce se gasesce pre ultim'a tréptă a scării soci-al: noi români abia de ieri d'alalta-ieri incepur-amu a ne gandi mai seriosu, cum sa latim'u car-tea si lumin'a printre poporul nostru. Sa ne si-limu dar, a vindecă o mare rana ce ni a lasat'o treculu celu plin de fatalităti, in corpulu na-ti-unei noastre — căci o asiă rana, nu se pote vin-decă altfelui săra numai prin concursulu nostru alu tuturor. Era unu tempu cîndu invetatorulu era silitu sa mai aiba alte de lucratu că sa se pote sus-tiné pre sine si pre ai sei. Acelu tempu a tre-cutu, si chiaru deca amu presupune, ca inca n'a trecutu de totu, suntemu sfornati de lumin'a se-culului, in care traimu, sa i facem ceremonia fu-nebra, sai dâmu ultimulu adio pentru d'a nu ne mai intalni cu elu in veci. Pedagogia moderna la noi este in primulu stadiu alu desvoltării. Toti scim, cătu de slabanoga si de tenera este asta plânta si prin urmare căta ingrijire reclamă din par-tea noastră delicate si nobileti'a ei pentru că sa se desvole. Aici este, costumea de apretiatu. Vreamu sa ve punu la imima re generare a clasei invetatoresci, care singura este in stare a ne dă garantii solide si sigure intru conservarea na-tionalităii noastre de gangren'a proselitismului strainu nationalu!

Si este grava de implitu o astufelia de opera; căci precănd la cei multi este discreditata, la po-pulu dispretilu emana si si gasesce alimentu cu abundanta in cele mai bizare prejudetie, de care este elu dominat. Ce dar este de facutu, pentru că sa ne baricadămu, asiă dieendu, contra stric-ciōselorui inflontie externe?

Nimicu alt'a, decătu scijindu, ca in asocia-re sta puterea, sa ne asociāmu. Numai asoci-āndu-ne, numai punendu numeru la omuru vomu in-vestiā a ne consideră positionea noi mai anteiu, apoi vomu face sila morală si altora sa ne re-specteze.

Daru sa ne oprim pre unu momentu si fa-cendus o mica revista asupr'a celoru dise in acesti articuli, avem conștiintia d'a ne pronunciā si d'a sustinē cu taria, ca conferintele invetatoresci suntu pentru unu invetatorit o nece-sitate indisponsabila; căci elu in prim'a linia este silitu d'a face progresu in scintiele pedagogice, deca ni-suiesc la inaltimai missiunei sele. Mai departe conferintele invetatoresci suntu menite pentru d'a otelt spiritulu unui pedagogu astufeliau, incătu elu sa sia capabilu sa dé frontu cu ori ce reu aru veni prin inflontie externe. In fine conferintele invetatoresci suntu menite pentru d'a câstigă v a lo-re a si intera si ester a a clasei invetatoresci. Ce momentu solemnu acel'a: cîndu cei d'o sorte, cîndu, cei cari traiescu si moru pen-tru principiu, se intalnescu pentru d'a se salută fra-tiesce, pentru d'a si intemeia cunoscintia si amicia!

Momente solemne suntu acelea; pen-tru ca nici odala nu se simte unu invetatoriu mai bine; de-cătu in acôte framose meetinguri! Si cum se nu se simta bine elu, cîndu este incunguratu de cele mai sincere sympathii, de cari inim'a lui a fostu vr'o data impresionata. Acele sympathii descépta in noi placute suveniri, cîndu suntemu chiaru singuri si spiritulu nostru este déjà alimentat de bune spe-räntie in venitoriu!

Intrebă daru: ce mai vréi cu neglijentia, bunule invetatoriu? Pen-tru ce vréi sa neglij-o-asiōnene de celu mai rarul avantagiu, ecce tis'a presintatu?

Cum ti vei aduce tributul teu de recunoscintia acelu P r e b u n u Parinte, care ne-a datu acăsta salutară ocasiune de a ne intruni in conferintă invetatoresci.

Eratilor de o sorte si de o conditione! inscrievi că membrii activi ai conferintelor ace-storă — nupumai negru pre albu; ci chiaru in-fapta! Si pâna a nu inchiajă aceste litere, mai dicu odata; nu despretili ocasiunea, ci pre-cepeti ve terenulu, care voi singuri vi pati dispu-tat, — si pre care trebuie sa ve misicati? De Domnedieu că aceste dorintie ale mele sa nu re-mâna cu unu „pium de sideriu“ mai multu. Dixi.

Ioanu D. Petrasicu, inver. la Resinari.
Instructiune.
Pen-tru a se cutare a statului pro-visoriu despre alegerea corporu-

Atingatoriu de miscamintele electorale din Franc' a reproducem aici circularul electoralu a lui Ollivier, ce in 10 Maiu era afisatul pre paretii Parisului. Eata ce dice :

Alegatori ! Eu candidezu pentru voturile Vóstre, precum am facut-o la 1863. Trebuie se primi de nou candidatur'a mea ? Nu ! deca amu viotatu mandatulu ce l'amu primitu dela Voi. Asia ! deca iamu remas fidelu. Dece mandatulu meu a mersu intr'acolo, că sa cautu resbunare, atunci sum unu desertoru, pentru ca eu amu cantatu numai dreptate : Dece mandatulu meu a cerutu sa servescu libertatiei, atunci i-amu remas credinciosu, pentru ca nu e nici o libertate, ce na-si fi aperatu. Amu spriginitu libertatea statu cu fapta, cătu si cu vorb'a. Pentru voi maestri si lucratori amu lucratu la legea coaliunii; pentru voi, lucratorilor, amu lucratu la legea pentru asociatiunile corporative si amu vorbitu pentru crearea unei casse de pensiune contra nenorocirilor; pentru Voi, scriptorilor, amu lucratu la legea, ce eliberéza press'a de autorisatiunea prealabile si de regimulu administrativu; pentru Voi, neguiaitori si fabricanti, amu lucratu la legea in privint'a checului si a societatiilor; amu reclamatu libertatea conventiunilor fara de nici o restrictiune si amu defensu pacea, ce e interesul vostru celu mai mare. Pentru voi toti, cetatieni, amu lucratu la legea pentru libertatea reuniunilor. Mandatulu meu a fostu a servit libertatiei daru nu a cautat resbunare. A supraveghia, a critisá, a retiné, a meliorá, acésta e ce amu promisu. Nu m'amu obligatu a restorná. De vreti revolutiune nu me alegeti. De vreti insa numai libertate, oferiti-mi inca odata confidint'a vóstra. **Alegatori !** La 1857 disem: nu Ve ablieneti dela votare ! si atunci se radicara voci violente, cari Ve dicea: Nu-lu ascultati ; căci e unu tradatoriu ! si voi m'ati ascultat ; si

astazi repetiesc acele voci violente : Nu Ve ablieneti dela votare ! si acum Ve dicu : nu Ve incredintati agitatunilor revolutionarie si voci violente iéra-si se ridica si dicu : Nu-lu ascultati, căci e unu tradatoriu ! Asculatati-me insa si vocile acele violente voru repetá mai tardi : Sa nu ne incredintiamu agitatunilor revolutionare. Lupt'a mea e mai multu a Vóstra iubiti concetatiuni, decat'a a mea. Cându aru si vorb'a numai de perso'n'a mea, nu a-si rezistă cu statu abnegare si contra alatoru-neplaceri. Nu Ve lasati a Ve seduce, ci ve aduceti aminte, ca unu progresu durabilu numai cu inceputul se poate ajunge. Nu intr'o di crescere din gindea cea mica pusa in pamentu stejariulu cu ramurile sele vigoróse. Tota tempestatea vine repede, daru ea desradaciñea, rumpe, desoléza si lasa in urm'a sea numai o lunga trista reminiscenția. — Emilu Ollivier.

S a b i i u 12 Maiu. Eri a fostu in dumbera Resinariilor unu maiale scolasticu sôrte frumosu. Copiii de scola de ambe secole, sub conducea directorului si a intregului corpui invatiatrescu erau acolo precandu ojunsesemu acolo. Junimea din Resinari petrecea in jocuri si dantiuri ; iéra cei mai betrâni petrecea privindu cându la unii cându la cei-lalți din cei mai susu. Pre la 2 ore dupa amédi sosira o multime de ospeti stimati din Sabiu, carii doriau sa participe la acesta petrecere. Directorul scolelor normale din Resinari P. Ioanu Dracu, carele e totu odata si catechetu, a binevenitul pre ospetii din Sabiu si giuru, carii concursera in unu numaru frumosu prin unu discursu corespondientoriu aretându insemnitatea festivitaticei. Dupa aceea cântara elevii dous piese frumosu. Urma apoi o producție teatrala esecata de trei elevi, cari infatisau pre unu parinte si doi fii ai sei. Subiectul era purtarea cea buna a

fiilor, resplatita de parinte cu promisiunea de a duce la unu maiale ; presupunerea ca celu mai mare a ruptu o flóre indemná pre parinte a duce numai pre celu-i-a-laltu la maiale, iéra pre celu presupusu ca a ruptu flórea a vrutu salu pedepsescu lasândulu acasa. Flórea inse din negrigia, nu din reintia, e rupsese celu pre care tatalu seu voia sa'lu duca la maiale, deci acesta cade in genunchi si marturiscesc ca frate-seu nu merita pedepsa ci elu, pentru ca elu e celu vi-novato. Parintele iéra pre amendoi si merge insusi cu ei la petrecerea loru scolastica. Declamatiuni inca urmara si apoi in sine unu dialogu despre meserii.

Tote aceste au fostu esecute pre cătu se poate de bine. Elevii erau siguri de problemele loru, propunerea era libera, cu curaj si dovedea si cu-prinderea lucrului. Aru si fostu de dorit si aru si pre viitoru, ca cerculu unde se facu reprezentatiunile sa sia mai spaciosu, ca publicul sa incapse si sa poate vedea si auda pre cei ce se produc, cu deosebire suntu de a se intielege aici parintii copiilor cari dorescu se veda ce sciu si ce potu copii loru.

Partea si mai vesela inca nu au lipsit ; jocuri parte nationale parte de salonu se jucara de tinérime.

Petrecerea acésta animata se mai intrerupse de unele cuventari potrivite festivitaticei si se termina de cîtra séra aproape de apusulu soarelui.

Cincu-mare, 6 Maiu st. v. 1869.

Domnule redactoru ! Primiramul mil'a contribuita din partea conatiunilor nostri statu din opidulu Saliste cătu si din Sabiu in suma de 30 fl. v. a. Comitetul constituitu pentru adunarea si impartirea ajutorielor la cei rapiti de avara loru — (Cincani) prim nenorocirea elementaria din 4 Apr. a. c., nomai decat'a a intreprinsu mersurile necesare impartiendu ajutoriulu incursu dupa o lista stabilita din cei mai seraci, la sfa-care cîte 1 fl. si la veduve cîte 50 xr.

La expres'a dorintia a celor ajutorati, ca sa cunoscă bateru dupa nume pre milostivii loru contribuenti, s'au cîtitu in Duminec'a trecuta dupa finirea servitului divinu de diminétia, corespondint'a din Seliste 25 Apr. a. c. reprodusa in „Teleg. Rom.“ nr. 34 dimpreuna cu numele bineficatorilor, la finea cărui toti crestini adunati in sănt'a biseric'a nostra plini de lacremi de bucuria pentru ajutoriulu incursu dela conatiunilor loru din Saliste si Sabiu, si-au esprimatu din adencu animei sincera loru multiamita impreunata cu unu „Dómne pazesc si feresc pre facatorii nostri de bine de totu reulu“.

Acésta multiamita subsemnatul comitetu se afla moralicesc constrinsu a o aduce la cunoscinta bine-facatorilor din Saliste si Sabiu.

Dela comitetului constituitu pentru adunarea si impartirea ajutorielor incurse pentru cei orsi din Cincu-mare.

Noise Branisce,
presed. comit.

Varietati.

* * * Vide dan spune ca Maj. Sea Imperatulu si Regele Franciscu Iosifu va caelors in Iunia la Constantinopole.

* * * Comandantele districuale alu gardei majorului generale G r a e f de Libloy se afla aici in Sabiu.

* * Congresulu nationale-biser. alu Serbilor e conchiamat pre prim'a luniu a. c.

* * Afâmu din dinarie pestane ca dñariul român „Albin'a“ i s'au opritu debitulu postale (intrarea) in Ungaria ceea ce in realitate este neadeveru pentru ca „Albin'a“ a sositu regulat pâna acum.

* * Delegatiunile suntu convocate definitiva pentru prim'a Iuliu nou.

* * La drumulu de feru se lucra seriosu in tote pările. La Ogn'a su sositu dilele trecuto ingineri englesesci de au mesurat loculu. Drumulu Copsia-mica-Sabiu, dupa contractu, are sa sia gata in Nov. 1872.

* * De vre-o dñie aveam aici in locu dimineti'a cîte o tempestate.

Burs'a de Vienn'a.

Din 13/25 Maiu. 1869.

Metalicele 5%	61 60	Act. de creditu	285 10
Imprumut. nat. 5%	69 55	Argintulu	121 75
Actile de banca	742	Galbinulu	5 86 5/0

Consiliariu c. r. de curte si directoru de loteria.

Eduard Folmer,

Consiliariu c. r. de curte si directoru de loteria.